

УДК 330.322.01.(477)

Ірина Кузьмівна ДРОЗД

*доктор економічних наук, професор, директор Центру підвищення кваліфікації,
Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Україна,
e-mail: drozdirina@ukr.net, ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-1930-2522>*

Андрій Юрійович КУЗНІК

*магістрант за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Фінанси та кредит»,
Інститут післядипломної освіти, Київський національний університет
ім. Тараса Шевченка, Україна, e-mail: kuznik86@gmail.com,
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-5074-8290>*

**КРИТЕРІАЛЬНІ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ**

Дрозд, І. К., Кузнік, А. Ю. *Критеріальні оцінки інвестиційної безпеки національної економіки. Вісник соціально-економічних досліджень : зб. наук. праць / За ред. М. І. Зверякова (голов. ред.) та ін. Одеса : Одеський національний економічний університет. 2020. № 1 (72). С. 106–115.*

Анотація. У статті узагальнено наукові трактування сутності та аналітичного забезпечення поняття інвестиційної безпеки. Встановлено, що вона є складовою національної безпеки країни. Методами систематизації виявлено тренди стимулювання зростання інвестиційної діяльності за матеріалами зарубіжного досвіду (сприятливі податкові режими, податкові канікули, участь держави у гарантуванні інноваційних наукових розробок, грантів, субсидій тощо). Виявлено, що обмеженість фінансових ресурсів спонукає до зваженого підходу в частині фінансування інноваційних проєктів та потребує обґрунтованості векторності їх залучення за територіями України. Проаналізовано регіональну структуру інвестицій в основний капітал в Україні за період 2014–2018 рр. для вивчення процесів їх концентрації. Зроблено висновок щодо усталеності процесів інноваційної діяльності в розрізі територіального спрямування і, відповідно, забезпечення безпекових важелів у цій сфері. Розрахунки інвестиційної активності за регіонами України дозволили виокремити за величиною коефіцієнта кореляції три регіони – з найбільшим, середнім та низьким рівнями інвестицій. На основі інтервального розподілу середньої частки інвестицій (обрано за даними Державної служби статистики України) проведено групування областей за рівнем інвестиційної активності. Це дозволило зробити висновок про нерівномірний розподіл інвестиційних ресурсів і, одночасно, про високий рівень концентрації інвестицій в основний капітал в окремих областях. Запропоновано розмежувати інвестиційні безпекові критерії за рівнями національної економіки (макропоказники) та за окремими сегментами економіки (показники галузевої специфіки). Це забезпечить інформаційну базу для аналітичних оцінок побудови довгострокових стратегій у сфері регулювання інвестиційної діяльності в Україні.

Ключові слова: інвестування; економічна безпека; інвестиційна безпека; аналіз; показники інвестиційної безпеки; структура інвестицій.

Ирина Кузьминична ДРОЗД

доктор экономических наук, профессор, директор Центра повышения квалификации, Киевский национальный университет им. Тараса Шевченко, Украина, e-mail: drozdirina@ukr.net, ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-1930-2522>

Андрей Юрьевич КУЗНИК

магистрант по образовательно-квалификационному уровню «Финансы и кредит», Институт последипломного образования, Киевский национальный университет им. Тараса Шевченко, Украина, e-mail: kuznik86@gmail.com, ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-5074-8290>

КРИТЕРИАЛЬНЫЕ ОЦЕНКИ ИНВЕСТИЦИОННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ

Дрозд, И. К., Кузник, А. Ю. *Критериальные оценки инвестиционной безопасности национальной экономики*. Вестник социально-экономических исследований : сб. науч. трудов / Под ред. М. И. Зверькова (глав. ред.) и др. Одесса : Одесский национальный экономический университет. 2020. № 1 (72). С. 106–115.

Аннотация. В статье обобщены научные трактовки сущности и аналитического обеспечения понятия инвестиционной безопасности. Определено, что она является составляющей национальной безопасности страны. Методами систематизации определены тренды стимулирования роста инвестиционной деятельности по материалам зарубежного опыта (благоприятные налоговые режимы, налоговые каникулы, участие государства в обеспечении инновационных научных разработок, грантов, субсидий и т.д.). Выявлено, что ограниченность финансовых ресурсов побуждает к взвешенному подходу в части финансирования инновационных проектов и требует обоснованности векторности их привлечения по территориям Украины. Проанализирована региональная структура инвестиций в основной капитал в Украине за период 2014–2018 гг. для изучения процессов их концентрации. Сделан вывод об устойчивости процессов инновационной деятельности в разрезе территориального направления и, соответственно, обеспечения рычагов безопасности в этой сфере. Расчеты инвестиционной активности по регионам Украины позволили выделить по величине коэффициента корреляции три региона – с наибольшим, средним и низким уровнями инвестиций. На основе интервального распределения средней доли инвестиций (выбрано по данным Государственной службы статистики Украины) проведена группировка областей по уровню инвестиционной активности. Это позволило сделать вывод о неравномерном распределении инвестиционных ресурсов и, одновременно, о высоком уровне концентрации инвестиций в основной капитал в отдельных областях. Предложено разграничить критерии инвестиционной безопасности по уровням национальной экономики (макропоказатели) и по отдельным сегментам экономики (показатели отраслевой специфики). Это обеспечит информационную базу для аналитических оценок построения долгосрочных стратегий в сфере регулирования инвестиционной деятельности в Украине.

Ключевые слова: инвестирование; экономическая безопасность; инвестиционная безопасность; анализ; показатели инвестиционной безопасности; структура инвестиций.

Iryna DROZD

*Doctor of Economics, Professor, Director of the Continuing Education Center,
Taras Shevchenko Kyiv National University, Ukraine, e-mail: drozdirina@ukr.net,
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-1930-2522>*

Andrii KUZNIK

*Master's Degree Student in Educational Qualification Level «Finance and Credit»,
Institute of Postgraduate Education, Taras Shevchenko Kyiv National University, Ukraine,
e-mail: kuznik86@gmail.com, ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-5074-8290>*

**CRITERIAL ASSESSMENTS OF INVESTMENT SECURITY
OF THE NATIONAL ECONOMY**

Droz, I., Kuznik, A. (2020). *Criterial assessments of investment security of the national economy*. Ed. by M. Zvieriakov (ed.-in-ch.) and others [Kryterialni otsinky investytsiinoi bezpeky natsionalnoi ekonomiky; za red.: M. Zvieriakova (gol. red.) ta in.], Socio-economic research bulletin; Visnik social'no-ekonomichnih doslidzen' (ISSN 2313-4569), Odessa National Economic University, Odessa, No. 1 (72), pp. 106–115.

Abstract. *The article summarizes the scientific interpretations of the essence and analytical support of investment security concept. It is determined that it is a component of the country national security. Trends in stimulating of investment activity growth are determined by the systematization methods based on materials from foreign experience (favorable tax regimes, tax holidays, government participation in providing innovative scientific developments, grants, subsidies, etc.). It was revealed that the limited financial resources encourages to a balanced approach in terms of financing innovative projects and requires the validity of the vector of their involvement in the territories of Ukraine. The regional structure of investments in fixed assets in Ukraine for the period 2014–2018 is analyzed for studying the processes of their concentration. The conclusion is made about the sustainability of innovation activity processes in the context of the territorial direction and, accordingly, the provision of security levers in this area. Investment activity calculations by regions of Ukraine made it possible to distinguish three regions by the value of the correlation coefficient – with the highest, medium and low levels of investment. Based on the interval distribution of the average share of investments (selected according to the State Statistics Service of Ukraine), a grouping of regions by the investment activity level is carried out. This allowed us to conclude about the uneven distribution of investment resources and, simultaneously, about a high level of investments concentration in fixed assets in certain regions. It is proposed to distinguish investment security criteria by the levels of the national economy (macro indicators) and by individual segments of the economy (industry-specific indicators). This will provide an information base for analytical assessments of long-term strategies building in the field of investment activity regulation in Ukraine.*

Keywords: *investment; economic security; investment security; analysis; investment security indicators; structure of investments.*

JEL classification: *E220; G320*

DOI: *[https://doi.org/10.33987/vsed.1\(72\).2020.106-115](https://doi.org/10.33987/vsed.1(72).2020.106-115)*

Постановка проблеми у загальному вигляді. Розвиток національної економіки передбачає активізацію інвестиційної діяльності на тлі

глобалізаційних процесів, посилення дестабілізаційних проявів грошово-кредитної системи України. Це зумовлює підвищення уваги до вивчення трендів інвестиційної діяльності задля її безпечного перебігу.

Ризики негативних зовнішніх впливів політичної нестабільності, кризового стану фінансово-грошової системи, мінливість стратегічних пріоритетів економічного шляху країни, декларативність державного регулювання здійснення інвестицій, корумпованість суспільства, створюють несприятливі інвестиційні передумови. Це, у свою чергу, негативно впливає на можливість розширення напрямів розвитку економіки у довгостроковій перспективі, низький рівень використання наявних потужностей, що ускладнюється військовими діями на сході країни. Окрім того, значний інвестиційний ресурс у вигляді заощаджень населення не використовується в якості наповнення джерела інвестицій.

Аналіз досліджень і публікацій останніх років. У цьому контексті більшість вчених вбачає вирішення питання у стимулюванні іноземних інвестицій, які посилюють технологічний потенціал національної економіки [1; 2]. Серед напрямків їх залучення розвиток новітніх технологій, знань та ноу-хау, збільшення рівня продуктивності виробництва, підвищення професійної й технічної підготовки працівників, усвідомлення соціальної та екологічної відповідальності бізнесу [3].

Змістовна оцінка інвестиційної безпеки з урахуванням основних показників надавалася дослідниками цього питання О. І. Барановським [4], З. В. Герасимчук, В. Р. Ткачук [5], Я. Дропа, З. Романчук [6], М. О. Мороз [7]. Проте сучасні запити на інформацію в умовах кризового стану економіки через коронавірусні загрози щодо стану економічної безпеки країни в цілому, незважаючи на концептуальну визначеність у базових роботах вищезгаданих вчених, потребують доповнення щодо розвитку окремих галузей та підприємств, у т.ч. за територіями країни.

За оцінками експертів міжнародних організацій у фінансовій сфері [8], зростання інвестицій в країнах, що розвиваються, на 1% до ВВП, за інших рівних умов, тягне за собою середньорічний темп зростання економіки на 0,71%. Але постає питання щодо впливу інвестицій на економічне зростання з урахуванням територіального і галузевого розподілу. Власне, ця сфера оцінки економічної безпеки за регіонами та територіями є достатньо дослідженою, в т.ч. серед зарубіжних науковців [3; 5; 9; 10]. Проте поєднання критеріїв оцінки інвестиційної активності за регіонами з вивченням трендовості інноваційного розвитку підприємств за видами діяльності, у т.ч. з урахуванням специфічних показників, потребує поглиблених досліджень внаслідок суттєвого впливу кризи на окремі галузі.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Розробка напрямків вирішення питання підвищення інвестиційної привабливості в умовах економічної безпеки потребує вироблення шляхів інформаційно-аналітичного забезпечення інвестиційної безпеки. Це, у свою чергу, має ґрунтуватися на достовірних показниках її оцінки. Тому система спостереження, аналізу та прогнозування інвестиційної безпеки є невід'ємною складовою ефективності інвестиційного процесу в цілому. Потребують поглибленого дослідження критерії інвестиційної безпеки національної економіки, які б враховували сфери діяльності окремих підприємств та забезпечували аналітику на загально-національному рівні.

Постановка завдання. Метою дослідження є вивчення показників інвестиційної безпеки в розрізі їх розподілу за макро- та сегментним рівнями, що виступатиме основою аналітичної оцінки інвестиційної концентрації в Україні для цілей управління та розробки довгострокових програм ефективної інвестиційної політики.

Розкриттю мети сприяє вирішення наступних завдань:

– виявити інвестиційну активність за регіонами України за допомогою розрахунку дескриптивних статистичних показників структури інвестицій та групування за інтервалами середньої частки (розрахованої за первісними даними інвестиційної активності) для встановлення наявної асиметрії інвестицій;

– дослідити критерії інвестиційної безпеки, які враховують специфіку галузі, що дає змогу визначити трендовість інноваційного розвитку підприємств за видами діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інвестиційна безпека є окремим елементом національної безпеки [11; 12], яка, за оцінками науковців, має «довгострокові (формування інвестиційної, а, згодом, – інноваційної моделі розвитку), середньострокові (забезпечення керованості процесу перетікання капіталу до високотехнологічних секторів економіки, поєднання інвестицій з інноваціями) та короткострокові часові орієнтири (уникнення руйнування банківської системи, додержання норми інвестування до ВВП, підтримання інноваційної спрямованості інвестицій) [7].

Систематизація заходів щодо стимулювання інвестицій в зарубіжних країнах дозволила виокремити тренди щодо стимулювання підприємств, які спрямовують власні кошти на інноваційні та дослідницькі проекти (Велика Британія, Німеччина, Данія, Норвегія, Австралія) [13; 14] через надання особливих сприятливих податкових режимів, податкових канікул тощо. Також у зарубіжних країнах використовується практика державного фінансування (або спільного фінансування за проектами державно-приватного партнерства) інноваційних наукових розробок, отримання субсидій, грантів і т. ін. [10].

Поширеною є практика надання підтримки суб'єктам малого бізнесу, що спрямовують свою діяльність на виробництво інноваційних продуктів і впровадження нових технологій, наприклад, у сфері ІТ.

Разом з тим, в умовах обмеженості власних ресурсів держави для стимулювання залучення інвестицій та контролю за їх безпекою в умовах кризового стану економіки, важливим є проведення аналітичних оцінок векторності залучення інвестиційних коштів. Це створить передумови задля зниження ризиків втрати ресурсів (або неекономічного та неефективного їх витрачання) в процесі інвестування.

З цією метою було проведено аналітичні дослідження регіональної структури інвестицій в основний капітал для вивчення процесів концентрації інвестицій за період 2014–2018 рр. Початковий період даних (2014 р.) пов'язаний з їх співставністю у зв'язку з тим, що окремі території України було окуповано, що вплинуло на порівняність даних за попередні періоди. Розрахунки дозволили зробити висновки про усталеність процесів інноваційної діяльності в розрізі територіального спрямування і, відповідно, забезпечення безпекових важелів у цій сфері.

В табл. 1 представлено розрахунки, що дозволили виявити інвестиційну активність за регіонами України (табл. 2).

Таблиця 1

Дескриптивні статистичні показники структури інвестицій
за територіями України за 2014–2018 рр.

Область	Середня частка, %	Середнє квадратичне відхилення	Коефіцієнт варіації
м. Київ	14,67	4,12	29,78
Дніпропетровська	9,95	1,3	14,52
Харківська	6,18	1,23	15,66
Полтавська	5,51	1,08	19,95
Одеська	5,48	1,47	28,25
Запорізька	5,07	0,73	14,86
Київська	4,83	0,87	13,42
Львівська	4,55	0,47	10,11
Вінницька	3,40	0,56	25,58
Миколаївська	3,06	0,36	12,89
Сумська	2,78	0,44	14,52
Івано-франківська	2,65	0,68	27,35
Хмельницька	2,18	0,51	19,32
Рівненська	2,17	0,29	12,94
Чернігівська	2,11	0,37	17,58
Черкаська	2,03	0,54	26,20
Житомирська	1,91	0,71	42,16
Кіровоградська	1,49	0,33	15,81
Херсонська	1,48	0,26	19,21
Тернопільська	1,32	0,42	32,06
Закарпатська	1,30	0,33	24,79
Волинська	1,05	0,21	14,21
Чернівецька	0,91	0,16	18,02
Донецька	0,12	0,08	21,31
Луганська	0,07	0,12	24,61
АР Крим, м. Севастополь	–	–	–

Джерело: розраховано авторами за даними структурованих показників інвестицій [12]

Розрахунки проводилися без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

Як свідчать дані табл. 1, коефіцієнт варіації частки інвестицій в основний капітал не перевищує 42,16%. Серед усіх регіонів виділяються м. Київ та Дніпропетровська область, де зберігається тенденція до концентрації інвестицій. Наступною групою територіальних сегментів є області з середніми значеннями інвестицій (за показником інвестування в основний капітал, що брався в розрахунок): Харківська, Полтавська, Одеська, Запорізька, Київська, Львівська. Низький рівень інвестицій характеризує процеси залучення фінансових ресурсів в економіку у решти областей.

Використовуючи отримані характеристики згрупуємо області за рівнем інвестиційної активності (табл. 2).

Таблиця 2

Групування областей України за рівнем інвестиційної активності

Групи за інвестиційною активністю	Середня частка, %	Області
Суттєво низька	0,2–1,3	Тернопільська, Закарпатська, Волинська, Чернівецька, Донецька, Луганська
Низька	1,3–4,6	Вінницька, Миколаївська, Сумська, Івано-Франківська, Хмельницька, Рівненська, Чернігівська, Черкаська, Житомирська, Кіровоградська, Херсонська
Середня	4,6–7,7	Харківська, Полтавська, Одеська, Запорізька, Київська, Львівська
Висока	7,7–14,1	м. Київ, Дніпропетровська

Джерело: розроблено авторами

Інтервали середньої частки обиралися за даними первісних розрахунків, проведених з використанням показників інвестицій Державної служби статистики України [15].

Дані табл. 2 свідчать про нерівномірний розподіл інвестиційних ресурсів і одночасно про високий рівень концентрації інвестицій в основний капітал в окремих областях (коефіцієнт концентрації розраховано на рівні 34,1%).

Саме нерівномірність розподілу та суттєвий відрив крайніх показників (мінімального та максимального) від середнього значення зумовили побудову груп з нерівними інтервальними значеннями. Ці дослідження можна взяти за основу для подальших пропозицій з точки зору спрямування інвестицій за окремими територіями. У свою чергу, ці показники не корелюють з факторами інвестиційної безпеки, що підтверджує висновок М. О. Мороза про те, що «уникнення асиметрії (між інвестиційними попитом і пропозицією, обсягами інвестицій і зростанням ВВП, внутрішніми і іноземними інвестиціями, обсягами і структурою інвестицій в регіонально-галузевому розрізі) інвестиційних процесів і збитків за прийняття необґрунтованих інвестиційних рішень» [7] є факторами (за визначенням автора – детермінантами) інвестиційної безпеки.

Як свідчать дослідження безпекових критеріїв у сфері інвестицій [7; 13], їх можна розмежувати за рівнями національної економіки на макропоказники, показники за окремими сегментами економіки (рис. 1).

Критерії інвестиційної безпеки національної економіки, визначені на макрорівні, охоплюють відносні показники як у розрахунку в межах країни (обсяг інвестицій до ВВП, співвідношення темпів приросту інвестицій до темпів приросту ВВП, відношення обсягу інвестицій до вартості основних засобів, валове накопичення основного капіталу до ВВП, розрив між заощадженнями і інвестиціями, недовикористання заощаджень економіки для капітальних інвестицій, державні інвестиції до ВВП, співвідношення між внутрішніми і зовнішніми інвестиціями, рівень капіталізації економіки до ВВП, зношення основного капіталу, інвестиції в основний капітал, до ВВП, витрати на науково-технічну діяльність, до ВВП), так і за показниками міжнародних ринків (частка окремої країни у загальному обсязі інвестиційних ресурсів, частка іноземних інвестицій у загальному обсязі інвестицій).

Застосування ж критеріїв інвестиційної безпеки, які враховують специфіку галузі, дають змогу визначати трендовість інноваційного розвитку підприємств за видами діяльності.

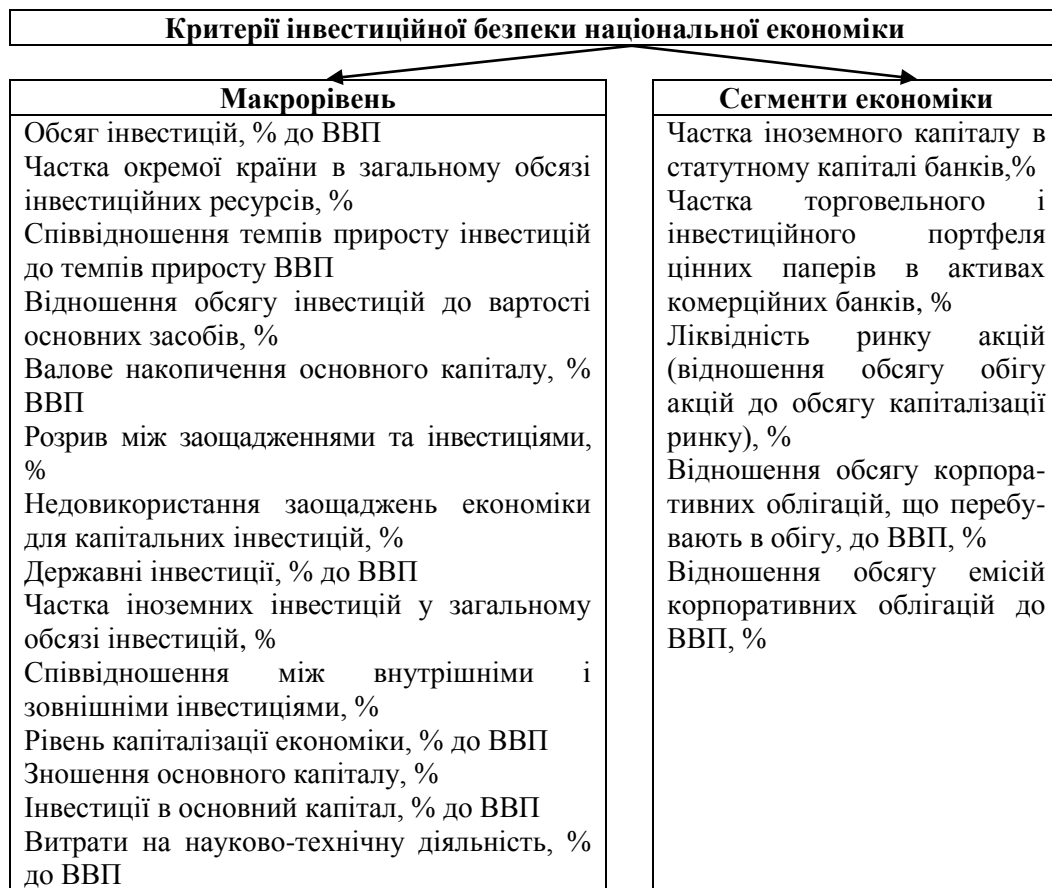

Рис. 1. Критерії інвестиційної безпеки національної економіки

Джерело: складено авторами за даними [5; 12]

Критичний рівень більшості показників безпеки інвестицій, які зазначають дослідники даної проблеми, засвідчують потребу розвитку нормативної бази та сприятливого інвестиційного клімату в Україні з урахуванням довгострокової перспективи розвитку національної економіки.

Висновки і перспективи подальших розробок. Дослідження безпекових трендів інвестиційної діяльності в Україні дозволила зробити наступні висновки. Науковцями виокремлюється три ключові часові орієнтири для забезпечення розвитку інвестиційної діяльності (довгострокові, середньострокові та короткострокові), які визначатимуть безпекові тренди в цій сфері (і можуть призвести до зростання загроз) на фоні розгортання кризових явищ в національній економіці.

Систематизація заходів щодо стимулювання інвестицій в зарубіжних країнах та аналітична оцінка регіональної структури інвестицій в основний капітал для вивчення процесів концентрації інвестицій за період 2014–2018 р. в Україні дозволила виявити нерівномірність інвестиційної діяльності (з групуванням областей від найнижчого до високого рівня інвестування).

Розмежування безпекових критеріїв в сфері інвестицій за рівнями національної економіки на макропоказники, показники за окремими сегментами економіки забезпечать аналітичні оцінки побудови довгострокових стратегій в сфері регулювання інвестиційної діяльності в Україні.

Подальший розвиток аналізу характеристик інвестиційної безпеки доцільно спрямувати на пошук критеріїв оцінки ефективності інвестицій в умовах ризиків залучення та управління ними.

Література

1. Недашківський М. М., Подгорна К. Ю. *Інвестиційна безпека України в сучасних умовах*. Зб. наук. праць Національного університету Державної податкової служби України. 2012. № 1. С. 274–280.
2. Castro R., Mokate K. *Evaluación económica y social de proyectos de inversión*. Ediciones Uniandes. Bogotá Colombia. 2003. URL: <https://www.worldcat.org/title/evaluacion-economica-y-social-de-proyectos-de-inversion/oclc/59133235> (access date: 24.03.2020).
3. Moran T., Görg H., Serić A., Krieger-Boden C. *Technology and Innovation Report 2015: Fostering Innovation Policies for Industrial Development*. Geneva : UNCTAD, 2015. URL: http://www.g20-insights.org/wp-content/uploads/2017/04/Trade_How-to-attract-Quality-FDI.pdf (access date: 26.03.2020).
4. Барановський О. І. *Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення)* : монографія. Київ : Київський національний торговельно-економічний університет, 2004. 759 с.
5. Герасимчук З. В., Ткачук В. Р. *Інвестиційний потенціал регіону : методика оцінки, механізми нарощення* : монографія. Луцьк : Надстир'я, 2009. 232 с.
6. Дропа Я., Романчук З. *Інвестиційна безпека та методика її оцінки*. Формування ринкової економіки в Україні. 2012. Вип. 26. Ч. 2. С. 345–351.
7. Мороз М. О. *Детермінанти інвестиційної безпеки України*. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». 2017. № 2. С. 28–35.
8. Bouton L., Sumlinski M. A. *Trends in private investment in developing countries : Statistics for 1970–1998*. IFC Discussion Paper. 2000. No. 41. Washington, DC : World Bank and the International Finance Corporation. URL: <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/13986> (access date: 27.03.2020).
9. *Економічна безпека України в умовах гібридної агресії*. Київ : НІСД, 2017. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/2540> (дата звернення: 31.03.2020).
10. Guimón J. *Government strategies to attract R&D-intensive FDI*. Journal of Technology Transfer. 2009. Vol. 34. Issue 4. Pp. 364–379. P. 367
11. Барановський О. І. *Інвестиційна безпека*. Фінанси України. 1998. № 9. С. 60–70.
12. *Про національну безпеку України* : Закон України № 2469-VIII від 21.06.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19> (дата звернення: 01.04.2020).
13. Villasmil M., Romero F., Chivetta L., Palacios A. *Effectiveness of Paraffiscal Contributions as an investment strategy in social security*. Revista Espacios. 2017. Vol. 38. No. 43. URL: <http://www.revistaespacios.com/a17v38n43/a17v38n43p14.pdf> (access date: 04.04.2020).
14. *OECD Science, Technology and Industry Outlook 2014*. Paris : OECD Publishing, 2014. 128 p.
15. *Україна у цифрах – 2018* : стат. зб. / Державна служба статистики України, 2019. URL: https://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat_u/2019/zb/07/Ukr_cifra_2018_u.pdf (дата звернення: 07.04.2020).

References

1. Nedashkivskiy, M. M., Podgorna, K. Yu. (2012). *Investment security of Ukraine in modern conditions* [Investytsiina bezpeka Ukrainy v suchasnykh umovakh], Zbirnyk naukovykh

- prats Natsionalnoho universytetu Derzhavnoi podatkovoi sluzhby Ukrainy, No. 1, s. 274–280 [in Ukrainian]
2. Castro, R., Mokate, K. (2003). *Evaluación económica y social de proyectos de inversión*. Ediciones Uniandes, Bogotá Colombia. Retrieved from: <https://www.worldcat.org/title/evaluacion-economica-y-social-de-proyectos-de-inversion/oclc/59133235>.
 3. Moran, T., Görg, H., Serič, A., Krieger-Boden, C. (2015). *Technology and Innovation Report 2015: Fostering Innovation Policies for Industrial Development*, UNCTAD, Geneva. Retrieved from: http://www.g20-insights.org/wp-content/uploads/2017/04/Trade_How-to-attract-Quality-FDI.pdf.
 4. Baranovskiy, O. I. (2004). *Financial security in Ukraine (evaluation methodology and assurance mechanisms)*: monograph [Finansova bezpeka v Ukraini (metodolohiia otsinky ta mekhanizmy zabezpechennia): monohrafiia], Kyiv, 759 s. [in Ukrainian]
 5. Herasymchuk, Z. V., Tkachuk, V. R. (2009). *Investment potential of the region: estimation methodology, mechanisms of increasing*: monograph [Investytsiinyi potentsial rehionu: metodyka otsinky, mekhanizmy naroshchennia: monohrafiia], Nadstyria, Lutsk, 232 s. [in Ukrainian]
 6. Dropa, Ya., Romanchuk, Z. (2012). *Investment security and its assessment methodology* [Investytsiina bezpeka ta metodyka yii otsinky], Formuvannia rynkovoï ekonomiky v Ukraini, Vyp. 26, Chast 2, s. 345–351 [in Ukrainian]
 7. Moroz, M. O. (2017). *Determinants of investment security of Ukraine* [Determinanty investytsiinoi bezpeky Ukrainy], Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu, Seriia «Ekonomika», No. 2, s. 28–35 [in Ukrainian]
 8. Bouton, L., Sumlinski, M. A. (2000). *Trends in private investment in developing countries: Statistics for 1970–1998*, IFC Discussion Paper, No. 41, Washington, DC: World Bank and the International Finance Corporation. Retrieved from: <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/13986>.
 9. *Ukraine's economic security in the conditions of hybrid aggression* (2017) [Ekonomichna bezpeka Ukrainy v umovakh hibrydnoi ahresii], NISD, Kyiv. Retrieved from: <http://www.niss.gov.ua/articles/2540> [in Ukrainian]
 10. Guimón, J. (2009). *Government strategies to attract R&D-intensive FDI*, Journal of Technology Transfer, Vol. 34, Issue 4, pp. 364–379.
 11. Baranovskiy, O. I. (1998). *Investment security* [Investytsiina bezpeka], Finansy Ukrainy, No. 9, s. 60–70 [in Ukrainian]
 12. *On the national security of Ukraine*: Law of Ukraine, No. 2469-VIII, 21.06.2018 [Pro natsionalnu bezpeku Ukrainy: Zakon Ukrainy, No. 2469-VIII, 21.06.2018]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19> [in Ukrainian]
 13. Villasmil, M., Romero, F., Chivetta, L., Palacios, A. (2017). *Effectiveness of Parafiscal Contributions as an investment strategy in social security*, Revista Espacios, Vol. 38, No. 43. Retrieved from: <http://www.revistaespacios.com/a17v38n43/a17v38n43p14.pdf>.
 14. *OECD Science, Technology and Industry Outlook 2014*, OECD Publishing, Paris, 128 p.
 15. *Ukraine in Figures – 2018*: statistical collection (2019) [Ukraina u tsyfrakh – 2018: statystychnyi zbirnyk], Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. Retrieved from: https://ukrstat.org/eng/druk/publicat/kat_u/2019/zb/07/Ukr_cifra_2018_u.pdf [in Ukrainian]